

ПОЛІТИКА УАМ Про захист від сексуальної експлуатації та сексуальної наруги

Ціль політики:

1. Запровадження політики абсолютної нетерпимості до сексуальної експлуатації та наруги (СЕН) з боку всіх працівників/-ць Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" та пов'язаного/асоційованого персоналу, а також забезпечення ознайомлення всього персоналу Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" з функціями, обов'язками та очікуваними стандартами поведінки, що стосуються СЕН.
2. Створення та підтримання безпечних умов без СЕН шляхом вжиття належних заходів як усередині Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків", так і в місцевій громаді, у тому числі надійних заходів із запобігання та реагування.

Цільова аудиторія: Усі працівники/-ці Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" та пов'язаний персонал.

Дата набуття чинності: 06 листопада 2024 року

Дата обов'язкового перегляду: 06 листопада 2027 року

1. Програмна заява

- 1.1 СЕН порушує загальновизнані міжнародні права людини і стандарти та є неприйнятною, забороненою поведінкою для всіх гуманітарних працівників, у тому числі працівників/-ць Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" та пов'язаного персоналу, що співпрацюють з партнерами ООН або працюють під керівництвом координаційних структур МПК¹.
- 1.2 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" має політику абсолютної нетерпимості до СЕН. Очікується, що всі працівники/-ці Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" та пов'язаний персонал² завжди дотримуються найвищих стандартів особистої та професійної поведінки, а також надають допомогу та послуги у спосіб, що забезпечує повагу до прав бенефіціарів та інших уразливих мешканців місцевих громад і сприяє їх реалізації.
- 1.3 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" зобов'язується використовувати підхід до запобігання СЕН та реагування на них, що ґрунтується на дотриманні прав людини, враховує вік, інвалідність та стать, є недискримінаційним та враховує культурні особливості, а також орієнтований на потреби постраждалих у разі подання заяви про СЕН.

2 Сфера застосування

¹ Бюлетень Генерального секретаря ООН ST/SGB/2003/13, 2003 р. <https://undocs.org/en/ST/SGB/2003/13>

² Термін «пов'язаний» персонал включає, зокрема, субпідрядників/-ць, консультантів/-ок, стажерів/-ок або волонтерів/-ок, які пов'язані з Асоціацією "Українська Асоціація Меблевиків" або працюють від імені Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків".

2.1 Ця політика визначає підхід Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" до запобігання СЕН та реагування на них. Вона поширюється на всіх працівників/-ць і пов'язаний персонал як під час виконання професійних обов'язків, так і у вільний від роботи час.

3 Терміни та означення³.

Для цілей цієї політики:

- 3.1 Термін **«сексуальна експлуатація»** означає будь-яке фактичне зловживання або спробу зловживання вразливим становищем, асиметрією відносин або довірою особи для сексуальних цілей, у тому числі, серед іншого, з метою отримання грошової, соціальної чи політичної вигоди від сексуальної експлуатації іншої особи.
- 3.2 Термін **«сексуальна наруга»** означає фактичне фізичне втручання сексуального характеру або його загрозу — чи то силою, чи то з використанням нерівного становища, чи за наявності примусу.
- 3.3 Термін **«сексуальна експлуатація та наруга»** або **«СЕН»** означає зловживання або спробу зловживання вразливим становищем, асиметрією відносин або довірою особи для сексуальних цілей або фактичне фізичне втручання сексуального характеру чи його загрозу з боку персоналу ООН, виконавчих партнерів чи іншого гуманітарного персоналу стосовно людей, яких вони обслуговують.

4. Зобов'язання щодо ЗСЕН.

- 4.1 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" докладатиме всіх зусиль для створення та підтримання безпечних умов без СЕН і вживатиме для цього належних заходів у громадах, де здійснює діяльність, за допомогою надійних рамок ЗСЕН, у тому числі заходів із запобігання та реагування.
- 4.2 Ці рамки ЗСЕН підтверджують зобов'язання Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків", передбачені в Бюлетені Генерального секретаря ООН «Спеціальні заходи щодо захисту від сексуальної експлуатації та сексуальної наруги» (ST/SGB/2003/13), а також зобов'язання щодо забезпечення повного впровадження шести основних принципів МПК щодо СЕН⁴.

5. Шість основних принципів⁵.

- 5.1 СЕН з боку працівників/-ць Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" та пов'язаного персоналу є неналежною поведінкою, що, таким чином, є підставою для розірвання трудових відносин⁶.
- 5.2 Сексуальні стосунки з дітьми (особами, молодшими за 18 років) заборонені, незалежно від віку досягнення повноліття чи віку згоди, встановленого на місцевому рівні. Незнання віку особи не звільняє від відповідальності.

³ Обидва означення запозичені з Бюлетеня Генерального секретаря ООН ST/SGB/2003/13, 2003 р.

<https://undocs.org/en/ST/SGB/2003/13>

⁴ Шість основних принципів МПК доступні за

посиланням: <https://interagencystandingcommittee.org/inter-agency-standing-committee/iasc-six-core-principles-relating-sexual-exploitation-and-abuse>.

⁵ Зі змінами, внесеними для цілей цієї політики ЗСЕН. *Наведений перелік дій не є вичерпним.*

⁶ У тому числі всіх інших форм договірних угод, наприклад, волонтерського призначення.

- 5.3** Обмін грошей, роботи, товарів чи послуг на секс, у тому числі сексуальні послуги або інші форми принизливого, образливого або експлуатаційного ставлення, заборонено. Це також стосується обміну допомоги, призначеної для бенефіціарів.
- 5.4** Будь-які сексуальні стосунки між працівниками/-цями Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" або пов'язаним персоналом та бенефіціарами допомоги або іншими вразливими мешканцями місцевої громади, які передбачають неналежне використання рангу або посади, заборонені. Такі стосунки підривають довіру до гуманітарних організацій та уявлення про їхню доброчесність.
- 5.5** Якщо працівник/-ця Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" або пов'язаний персонал має занепокоєння або підозри стосовно сексуальної наруги або сексуальної експлуатації з боку колеги/колежанки, незалежно від того, чи це в межах однієї організації, чи ні, він/вона повинен/повинна повідомити про таке занепокоєння через впроваджені механізми повідомлення.
- 5.6** Усі працівники/-ці Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" та пов'язаний персонал зобов'язані створювати та підтримувати умови праці, які перешкоджатимуть СЕН і сприятимуть дотриманню цієї політики. Керівники/-ці всіх рівнів несуть особливу відповідальність за підтримку та розвиток систем, які підтримують такі умови праці.

6 Рамки ЗСЕН

- 6.1 Описані нижче рамки ЗСЕН повинні бути впроваджені з належною адаптацією до контексту, динаміки та організаційної структури Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків". Якщо необхідно, передбачені заходи повинні бути відображені у відповідних організаційних політиках і процедурах.
- 6.2 У відповідних випадках Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" проводитиме консультації з бенефіціарами та місцевими громадами, в тому числі з визначеними Асоціацією "Українська Асоціація Меблевиків" групами ризику, щоб переконатися, що впроваджені системи та заходи, вжиті для запобігання СЕН і реагування на них, враховують вразливості і потреби бенефіціарів та особливості їхньої культури.

6.3 Інтегрування ЗСЕН у процеси планування, розроблення програм та операційної діяльності

- 6.3.1 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" забезпечує належне оцінювання, розгляд та моніторинг ризиків СЕН шляхом інтегрування ЗСЕН у свої процеси планування, розроблення програм та операційної діяльності (наприклад, стратегічне планування, складання бюджету, управління програмним циклом) та виділяє для цього достатню кількість людських і фінансових ресурсів.
- 6.3.2 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" проводить ретельний та інклюзивний аналіз та оцінювання ризиків СЕН під час розроблення проєктів і програмної діяльності, що включають заходи пом'якшення таких ризиків, а також визначає групи, що є найбільш маргіналізованими і яким загрожує більший ризик СЕН. Такі зусилля можуть включати картування безпеки об'єкта, обговорення у фокус-групах із цільовими бенефіціарами та іншими зацікавленими сторонами (включно з жінками, дітьми, місцевими органами влади/громадами тощо) та інші відповідні методи дослідження.

6.4 Найм

- 6.4.1 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" використовує безпечні та орієнтовані на ЗСЕН практики і процеси з управління персоналом під час найму, укладання договорів та управління продуктивністю.
- 6.4.2 Оголошення про вакансії. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" чітко зазначає у стандартній частині тексту своїх оголошень про свою політику абсолютної нетерпимості до СЕН.
- 6.4.3 Співбесіди. Під час співбесіди в рамках добору персоналу Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" ставить запитання, пов'язані з етикою та ЗСЕН.
- 6.4.4 Перевірка. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" систематично перевіряє всіх потенційних кандидатів/-ок на посаду відповідно до впроваджених процедур перевірки, щоб переконатися, що Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" не наймає працівників/-ць, які можуть становити ризик для персоналу та бенефіціарів.
- 6.4.5 *Clear Check ([див. тут](#)) — це важлива база даних ООН, створена для уникнення найму та повторного найму осіб, трудові відносини яких з організацією були припинені через вчинення ними сексуальних домагань, сексуальної експлуатації або наруги. Зазначена база даних також дає змогу включати до неї інформацію про осіб, обвинувачення проти яких розслідуються і які покинули організацію до завершення розслідування та/або дисциплінарного провадження.
- 6.4.6 Самодекларація. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" просить відібраних кандидатів/-ок підписати самодекларації про те, що вони не вчиняли СЕН в минулому і зобов'язуються не вчиняти СЕН на своїй новій посаді в організації.
- 6.4.7 Трудові договори. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" включає у свої трудові договори пункт про ЗСЕН із чітким означенням термінів і визначенням функцій та обов'язків персоналу щодо ЗСЕН. Вони включають, серед іншого, обов'язок не вчиняти СЕН, повідомляти про СЕН та добросовісно співпрацювати під час проведення організацією будь-якого розслідування або аудиту, що стосується СЕН.
- 6.4.8 Координатори/-ки з питань ЗСЕН. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" надає призначеним координаторам/-кам із питань ЗСЕН конкретні повноваження, пов'язані з їхніми функціями та обов'язками⁷.
- 6.4.9 Процеси управління персоналом. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" узгоджує свої процеси управління персоналом зі своєю політикою ЗСЕН, щоб описати механізм повідомлення про СЕН та реагування на заяви про СЕН (дисциплінарні заходи щодо обґрунтованих звинувачень).

6.5 Управління організацією. Угоди про співпрацю

- 6.5.1 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" включає до всіх своїх договорів та угод про партнерство зі своїми постачальниками, підрядниками, субпідрядниками та субпартнерами стандартний пункт, що вимагає від них дотримуватися політики абсолютної нетерпимості до СЕН та вживати заходів для запобігання СЕН і реагування на них, а також співпрацювати в рамках проведення оцінювання ЗСЕН, щоб переконатися, що партнери мають високу спроможність щодо ЗСЕН.

⁷ Набір інструментів ЮНІСЕФ із ЗСЕН, Інструмент № 2, с. 50, Інструмент № 3, с. 52.

- 6.5.2 Якщо постачальники, партнери та підрядники не мають відповідної політики та заходів, Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" підтримуватиме їх у розробленні такої політики та вживатиме заходів, які вважатиме необхідними.
- 6.5.3 Неспроможність таких юридичних або фізичних осіб вжити запобіжних заходів проти СЕН, розслідувати заяви про вчинення СЕН або вжити коригувальних дій у випадку СЕН є підставою для припинення будь-якої угоди про співпрацю.

6.6 Обізнаність персоналу та обов'язкові тренінги

- 6.6.1 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" зобов'язується забезпечити, щоб її персонал розумів принципи ЗСЕН, був обізнаний із механізмами повідомлення про випадки СЕН в організації і був поінформований про свої обов'язки і про те, яких дій необхідно вживати у випадку подання заяви. Зокрема, персонал повинен бути поінформований про:
- означення СЕН та чітке пояснення дій, що становлять СЕН;
 - обов'язок усього персоналу повідомляти про будь-які підозри чи занепокоєння та наслідки неповідомлення (наприклад, дисциплінарні заходи);
 - можливість анонімного повідомлення інформації;
 - передбачені організацією заходи захисту осіб, які добросовісно повідомляють про інцидент (наприклад, політика захисту викривачів, плани захисту скаржників);
 - осіб, яким необхідно повідомляти інформацію, та інформацію, яку необхідно надати, щоб забезпечити належне реагування та вжиття подальших заходів із використанням міжвідомчих механізмів направлення скарг щодо СЕН ([див. тут](#));
- дії, яких повинен вжити персонал (тобто своєчасне повідомлення про звинувачення та направлення осіб, які пережили СЕН);
- подальше використання інформації організацією (наприклад, хто отримуватиме повідомлення та якими є внутрішня процедура реагування і подальші дії);
- o чітку заборону СЕН;
 - o дії, яких повинен вжити персонал (тобто своєчасне повідомлення про звинувачення та направлення осіб, які пережили СЕН).
- 6.6.2 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" проводить обов'язковий ввідний тренінг протягом місяця після вступу на посаду для всіх працівників/-ць та пов'язаного персоналу щодо політики і процедур ЗСЕН Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" Для цього до перегляду надаються навчальні матеріали <https://responselearninghub.org/protection-against-sexual-exploitation-and-abuse-ps-ua?hl=ua> і проводиться тестування в кінці.
- 6.6.3 Окрім тренінгів, Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" вживає заходів (як письмово, так і усно), щоб гарантувати, що її працівники/-ці та пов'язаний персонал поінформовані про їхні обов'язки, пов'язані із ЗСЕН, а також про те, яких дій необхідно вживати у випадку подання заяви. Вони можуть включати, серед іншого, плакати, пам'ятки, електронні листи з нагадуваннями, щоквартальне включення до порядку денного засідань тощо.

- 6.6.4** Організація фіксує ознайомлення усіми працівниками/-цями та пов'язаного персоналу з Політикою ЗСЕН шляхом заповнення відповідної **форми підтвердження ознайомлення з політикою та згоди з нею.**

6.7 Повідомлення

- 6.7.1 В Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" впроваджено безпечні, конфіденційні та доступні механізми і процедури, за допомогою яких персонал, бенефіціари та громади, включно з дітьми, можуть подавати заяви щодо СЕН, які відповідають основним стандартам повідомлення. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" забезпечує інформування бенефіціарів про такі механізми і процедури. В Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" впроваджено механізми для обмеження доступу до інформації та безпечного зберігання письмових заяв із метою забезпечення безпеки осіб, що пережили СЕН, та скаржників. Інформація про звинувачення надається лише за принципом службової необхідності. Процедура повідомлень про порушення політики ЗСЕН зазначена у Додатку 3. Процедура реагування на такі повідомлення зазначена у Додатку 4.
- 6.7.2 Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" гарантує, що впроваджені механізми повідомлення відповідають основним принципам ефективного повідомлення:
- o доступність⁸;
 - o оперативність;
 - o безпека⁹;
 - o конфіденційність;
 - o прозорість¹⁰.
- 6.7.3 Повідомлення. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" проводить навчання для персоналу, який отримуватиме заяви про СЕН або інші скарги чи зворотний зв'язок щодо відповідних процедур і заяв про ймовірний інцидент (доповнення до міжвідомчих СОП щодо направлення скарг щодо СЕН [див. тут](#)¹¹).
- 6.7.4 Захист від помсти: Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" зобов'язується підтримувати культуру прозорості та безпечні умови, в яких персонал і бенефіціари можуть якнайшвидше повідомити про інцидент СЕН без застосування до них будь-яких негативних чи каральних заходів, що зазначено у Додатку 5. Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" не допускає жодної помсти чи загрози помсти будь-якій особі, яка повідомляє про інцидент СЕН або співпрацює в будь-якому процесі розслідування, пов'язаному із заявою про СЕН. В Асоціації "Українська Асоціація Меблевиків" впроваджено безпечні, конфіденційні та доступні механізми і процедури, за допомогою яких персонал, бенефіціари та громади, включно з дітьми, можуть повідомляти про будь-які міркування, що стосуються помсти їм.
- 6.7.5 Опис доступних механізмів повідомлення, механізмів/процедур розгляду заяв про СЕН та пов'язаного протоколу обміну інформацією наведено в Додатку 3. СОП ґрунтуються на/адаптовані на основі СОП мережі ЗСЕН ([див. тут](#)). Міжвідомчі

⁸ Для отримання додаткової інформації про механізми подання скарг, що враховують потреби дітей, див. ЮНІСЕФ, [Механізми подання скарг, що враховують потреби дітей](#).

⁹ Набір інструментів ЮНІСЕФ із ЗСЕН, розділ 6.2, с. 33 – Допомога та направлення

¹⁰ Набір інструментів ЮНІСЕФ із ЗСЕН, розділ 5.3, с. 32 – Повідомлення ЮНІСЕФ про заяви

¹¹ Набір інструментів ЮНІСЕФ із ЗСЕН, Інструмент № 8, с. 65 — Зразок форми заяви про інцидент СЕН.

механізми¹²: Асоціація "Українська Асоціація Меблевіків" узгоджує свої внутрішні механізми повідомлення з обов'язковими механізмами міжвідомчого повідомлення, щоб забезпечити передавання відповідної інформації координатору/-ці гуманітарних питань відповідно до міжвідомчих СОП.

6.8 Підвищення обізнаності бенефіціарів та місцевих громад

- 6.8.1 Асоціація "Українська Асоціація Меблевіків" зобов'язується забезпечити обізнаність своїх бенефіціарів та місцевих громад про ЗСЕН та свої організаційні системи ЗСЕН. Для цього Асоціація "Українська Асоціація Меблевіків" має візуальні комунікаційні матеріали для громад і готові до використання інформаційні повідомлення. Такі матеріали:
- адаптовані до місцевого контексту;
 - підготовані відповідними місцевими мовами;
 - розроблені у спосіб, що гарантує легке розуміння і доступність для бенефіціарів Асоціації "Українська Асоціація Меблевіків", особливо для груп підвищеного ризику наруги.
- 6.8.2 Асоціація "Українська Асоціація Меблевіків" організовує регулярні сесії з підвищення обізнаності щодо ЗСЕН та відповідних політик і процедур у громадах, в яких здійснюється діяльність.

6.9 Надання допомоги постраждалим від СЕН/особам, що пережили СЕН

- 6.9.1 Асоціація "Українська Асоціація Меблевіків" зобов'язується забезпечити доступ усім постраждалим від СЕН до допомоги та підтримки негайно після отримання інформації про звинувачення, незалежно від (i) рішення Асоціації "Українська Асоціація Меблевіків" щодо розслідування нею випадку, (ii) результатів розслідування та (iii) бажання постраждалого співпрацювати під час розслідування або в рамках будь-якої іншої процедури притягнення до відповідальності.
- 6.9.2 Допомогу та підтримку надають кваліфіковані та компетентні надавачі послуг відповідно до принципу «не нашкодь» та підходу, орієнтованого на потреби постраждалого, з повною повагою до прав і найкращих інтересів постраждалого та з дотриманням ключових принципів боротьби з гендерно зумовленим насильством, зокрема, з дотриманням принципу інформованої згоди. Надання послуг ґрунтується на дотриманні прав людини, враховує вік, інвалідність та стать, є недискримінаційним, враховує культурні особливості і забезпечує найкращі інтереси дитини. Підтримка та допомога передбачають:
- (a) забезпечення заходів безпеки для захисту від помсти, вторинної віктимізації та повторного травмування;
 - (b) послуги, в тому числі невідкладну медичну допомогу, набори для жіночої гігієни, підтримку психічного здоров'я та психосоціальну підтримку, юридичні послуги, базову матеріальну допомогу та підтримку дітей, народжених внаслідок СЕН.

6.10 Розслідування

- 6.10.1 Розслідування: Асоціація "Українська Асоціація Меблевіків" передбачила процедуру розслідування заяв про СЕН і належним чином швидко проводить розслідування будь-якого інциденту СЕН, про який їй повідомили і який був

¹² Необов'язково, залежить від країни.

вчинений її працівниками/-цями чи пов'язаним персоналом, або направляє їх до відповідного слідчого органу, якщо порушник пов'язаний з іншою організацією. Процедури проведення розслідування та управління ним детально описані в окремому документі.

- 6.10.2 Направлення до національних органів. Якщо після проведення належного розслідування наявні докази на підтримку звинувачень у СЕН, справа може бути передана до національних органів для вжиття відповідних заходів, у тому числі притягнення до кримінальної відповідальності. Перед зверненням до національних органів необхідно отримати інформовану та добровільну згоду постраждалого.
- 6.10.3 Коригувальні дії. Особа або команда, відповідальна за розслідування звинувачень у СЕН, надає рекомендації щодо покращення, щоб Асоціація "Українська Асоціація Меблевиків" могла зменшити ризик повторення будь-якої неналежної поведінки. Керівництво організації відповідає за розгляд і виконання таких рекомендацій; про відповідні зміни, внесені до систем ЗСЕН організації, персонал повідомляється відповідно до встановлених вимог.